

vi nu i vore Dage ikke vel skulde have Tilbageskridt fra det, som ligger over en Menneskealder tilbage.

Hvad dernæst den Rest af privilegeret Valgret angaar, som endnu er tilbage, mener jeg, den maa fjernes og fjernes hurtigst muligt. Jeg tror ogsaa, at der absolut her i Tinget er et Flertal, maaske endogsaa et ret betydeligt Flertal, for at faa denne Rest af privilegeret Valgret fjernet, og jeg vil haabe, det skal lykkes og lykkes snarest muligt. Den har jo for Resten ikke nogen stor praktisk Betydning, den Rest, som endnu er tilbage, men den ser ikke godt ud, og vi skulde dog helst have den fjernet, og fjernet hurtigst, thi nogen Betydning har den selvfølgelig. Forholdet i enkelte Amter kan nemlig let komme til at stille sig saaledes, at Bestemmelsen kan faa nogen Betydning om end ikke nogen overdreven stor praktisk Betydning.

Hvad Opholdsbestemmelsen angaar, mener jeg, det er et Spørgsmaal, der kan forhandles om, og jeg tror, at med lidt god Villie fra alle Sider vil det ogsaa nok kunne lykkes at naa et praktisk og godt Resultat. Det er jo muligt, at Reglerne her ikke skulle være helt ens for By og Land, jeg ved det ikke, men det er noget, som jeg tror burde overvejes og undersøges; der kunde netop, synes jeg, være noget, som talte for, at Reglerne ikke vare ens for By og Land. Jeg skal ikke trætte Tinget længere. Med disse faa Bemærkninger vil jeg anbefale Lovforslaget.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Kieser-Nielsen): Der er fra flere ærede Talere, fra Regeringspartiets Ordfører og fra den højtærede Indenrigsminister udtalt Glæde over min Begyndelse i Dag, og der er sagt af den højtærede Indenrigsminister, at denne Begyndelse udtalte noget andet, end jeg tidligere havde udtalt, og Ordføreren for Regeringspartiet, det ærede Medlem fra Frøstrup (Nørhave), syntes ogsaa at gaa ud fra, at der var sagt noget andet fra min Side, end jeg tidligere havde udtalt. Jeg har aldrig sagt andet, end, at det, at Kvinder fik Valgret, var et Fremskridt, og jeg tror ikke, der er et eneste Medlem i denne Sal, efter at det tidligere ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds er forsvunden, som egentlig vil nægte det. Tværtimod, det have vi allesammen hævdet, og vi have hævdet det ude omkring paa Landets Valgtribuner. Hvis de Herrer ville se efter i Referater af vore Udtalelser, ville de se, at det saavel af mig som af mine Partifæller altid har været hævdet, at det

er et Fremskridt. Det er ogsaa fra vor Side hævdet, at det er et Fremskridt at komme bort fra 2-Klassevalget, som vi havde hidtil til vore Sogneraad, men vi have ogsaa altid føjet til, og det har jeg ogsaa gjort i Dag, at der foruden dette Fremskridt er gjort betydeligt Tilbageskridt, og der er jeg fuldstændig enig med den ærede foregaaende Taler, det ærede Medlem fra Søndervinge (Rasmus Hansen), at det er meget lidt passende for et demokratisk Parti, naar det lovgiver om et Forhold, saa at gøre Tilbageskridt og gaa saa langt tilbage, at det endogsaa staa tilbage for, hvad man kunde sige og ønske i 1867. Det er denne Opholdsbestemmelse, som her er vedtagen, som jeg sigter til. Det er et saa kapitalt Tilbageskridt, fordi det berøver Samfundsborgere her i Landet ikke alene en Ret, de burde have som Mennesker, som Samfundsborgere, men en Ret, som allerede tidligere var given dem, og som man nu tager fra dem. Det er i den Grad udemokratisk og ufrisindet, at vi maa have Lov til at slaa meget stærkt paa det, at her have vi et saa kapitalt Tilbageskridt i den sidst vedtagne Lov, at det skygger over det Fremskridt, som vi ogsaa indrømme der er. Jeg vil altsaa meget være mig imod, at der fra Regeringspartiets Side bliver sagt, at jeg betragter Loven som i al Almindelighed indeholdende Fremskridt. Jeg har udtrykkelig nævnt, hvad det er i Loven, jeg betragter som Fremskridt, og hvad jeg betragter som et Tilbageskridt, saa kunne de Herrer selv veje det mod hinanden. De veje naturligvis saaledes, at Fremskridtet er saa stort, at man slet ikke ser Tilbageskridtet. Vi veje saaledes, at Tilbageskridtet er saa stort, at vi synes, at Fremskridtet er ikke meget værd, før vi faa det Tilbageskridt ændret.

Dette Tilbageskridt, Opholdsbestemmelsen, er aabenbart ogsaa den daarlige Samvittighed hos de Herrer, som i sin Tid vedtog det Forslag. Det er de mest forunderlige Argumenter, der blive førte i Marken, naar det skal forsvares. Jeg kunde tænke mig, at de, der den Gang stemte for det, kunde sige, saaledes som det blev sagt af den højtærede Konseilspræsident i Fjor: Jo, vi kunde ikke komme videre den Gang. Det var for Resten ikke om dette Forhold, det var om den privilegerede Valgret, han sagde det. Man kunde tænke sig, at de om dette Forhold om Opholdsbestemmelsen vilde sige: Ja, vi kunde ikke komme videre den Gang, vi beklage det, det er en daarlig Bestemmelse, det er et Tilbage-